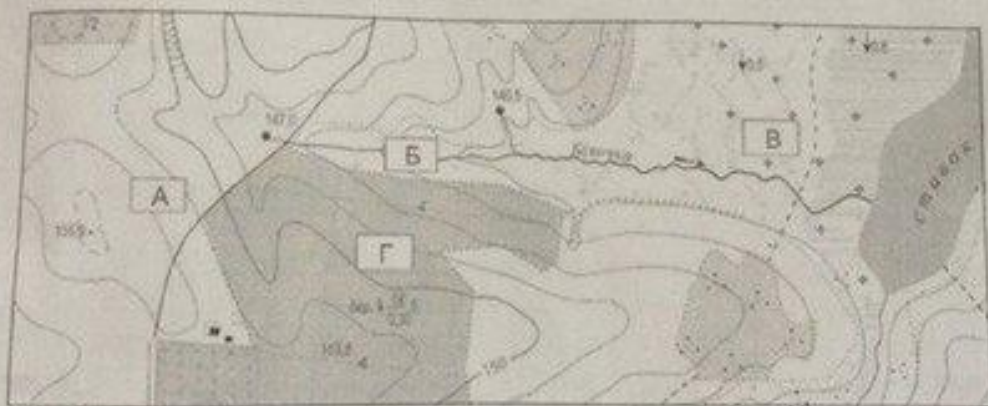

Завдання 1–42 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді й позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма ресструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Якої частини світу немає на глобусі, створеному Мартіном Бехаймом у 1492 році?
А Африки
Б Америки
В Європи
Г Азії
2. Пору року між першим грудня і першим березня в Південній півкулі – це
А літо
Б осінь
В зима
Г весна
3. Укажіть точку з найменшою абсолютною висотою.

А
Б
В
Г

4. Які гірські породи утворилися внаслідок застигання лави?
А мармур, пісковик
Б гнейс, торф
В базальт, пемза
Г гіпс, вапняк
5. Течію вважають холодною, якщо її температура нижча
А $+10^{\circ}\text{C}$
Б 0°C
В температури навколишніх вод
Г середньої температури вод Світового океану

6. Термін «акваторія» вживають для позначення

- А узбережжя водойми
- Б ділянки водної поверхні
- В прилеглої заболоченої місцевості
- Г ареалу поширення земноводних

7. У якому напрямку краще спланувати подорож із Парижа на повітряній кулі?

- А на південь
- Б на північ
- В на захід
- Г на схід

8. Зональність географічної оболонки зумовлена

- А розмірами Землі
- Б формою Землі
- В обертанням Землі навколо своєї осі
- Г особливістю руху природного супутника Землі – Місяця

9. Якою буквою на карті позначено Індійський океан?

- А
- Б
- В
- Г

10. Європа – це

- А материк
- Б континент
- В країна світу
- Г частина світу

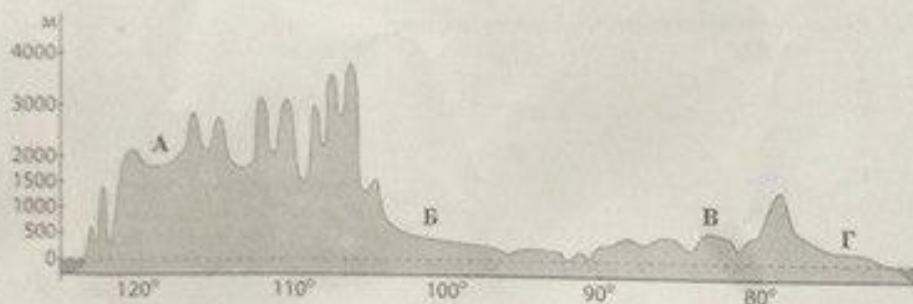
11. Для більшої частини якого континенту характерні тимчасові водні потоки або річки, що пересихають (кріки)?

- А Південна Америка
- Б Антарктида
- В Австралія
- Г Євразія

12. Дякую за віком гори Тинь-Шань (утворилися в період герцинського горотворення) є високими і мають круті схили, тому що
- А складені дуже твердими породами, які не руйнуються
 - Б розташовані в регіоні, де слабкий вплив зовнішніх сил Землі
 - В зазнали інтенсивної вулканічної діяльності
 - Г піднялися протягом наступних періодів горотворення

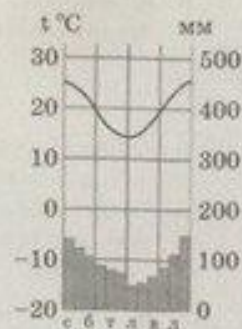
13. Укажіть спільну ознаку озер Чад, Байр та Аральського озера-моря.
- А розташовані в Південній півкулі
 - Б утворилися в грабелях земної кори
 - В живляться лише підземними водами
 - Г належать до безстічних

14. Якою буквою на профілі материка Північна Америка позначено Великі рівнини?

15. Проаналізуйте кліматограму. Яке твердження доводить, що відображені на ній кліматичні показники характеризують субтропічний клімат пампи (Південна Америка), а не прерій (Північна Америка)?

- А найвища середньомісячна температура становить $+25^{\circ}\text{C}$, а найнижча $+14^{\circ}\text{C}$
- Б температура повітря не опускається нижче 0° , тому снігового покриву немає
- В з червня по серпень триває прохолодний сезон, а з грудня по квітень – спекотно
- Г кількість опадів істотно змінюється протягом року, але бувають засухи

16. У яких півкулях розташована Україна?

- А західній і північній
- Б східній і північній
- В західній і південній
- Г східній і південній

17. Для якої рівнини в Україні характерні абсолютні висоти до 120–150 м, загальний похил на південь, широкі річкові долини, балки, поди?

- А Хотинської височини
- Б Закарпатської низовини
- В Середньоруської височини
- Г Причорноморської низовини

18. Визначте правильне поєднання тектонічної структури, форми рельєфу та видів корисних копалин на території України.

- А Дніпровсько-Донецька западина – Придніпровська низовина – нафта, газ
- Б Карпатська складчаста система – Карпати – залізні руди, уранові руди
- В Український щит – Волинська височина – кам'яне вугілля, кам'яна сіль
- Г Донецька складчаста споруда – Приазовська височина – калійні солі, марганцеві руди

19. Використовуючи фрагмент синоптичної карти, визначте, у якій частині України під впливом теплового атмосферного фронту спостерігатиметься підвищення температури повітря.

- А північно-східній
- Б південно-східній
- В північно-західній
- Г південно-західній

20. Який компонент природного комплексу дає можливість з високою імовірністю визначити тип ґрунту на цілих ділянці, не закладаючи ґрунтовий розріз?
- А рівнинний погорбований рельєф
 - Б широка балка з пологими схилами
 - В азисове різнотрав'я з переважанням ковили
 - Г невелика видова різноманітність тварин

21. Укажіть басейн річки, яка впадає в те ж море, що й Дніпро.

А
Б
В
Г

22. Які рослини, занесені до «Червоної книги України», характерні для Українських Карпат?

А ковила, тюльпан
Б рододендрон, едельвейс
В піво́нія, шафран
Г вовчі ягоди, любка дволиста

23. Чому в Україні зменшується кількість економічно активного населення?

А відбувається перерозподіл зайнятих між галузями економіки
Б зростає частка населення у віці, старшому за працездатний
В поширюються маятникові міграції в міських агломераціях
Г імміграція людей у працездатному віці перевищує еміграцію

24. Населений пункт, де зосереджено кілька промислових підприємств, що спеціалізуються на певному виробництві, є

А промисловим пунктом
Б промисловим центром
В промисловим вузлом
Г промисловою агломерацією

25. Чому за роки незалежності України в промисловому виробництві різко зросла частка чорної металургії з 10,3 % (1991 р.) до 17,7 % (2013 р.)?
- А відкрито великі басейни рудної сировини для підприємств галузі
 - Б галузь є головним постачальником продукції товарного експорту України
 - В продукцію галузі почали використовувати вітчизняні машинобудівні підприємства
 - Г підприємства галузі зберегли державну форму власності

26. На карті України позначено центри

- А авіаракетобудування
- Б атомної енергетики
- В кольорової металургії
- Г нафтопереробки

27. Яка продукція хімічної промисловості виробляється в усіх трьох економічних районах – Північно-Східному, Столичному й Карпатському?

- А шини
- Б ліки
- В азотні добрива
- Г сода

28. У Києві найбільші в Україні обсяги виробництва бетону й залізобетонних виробів, але немає великого цементного заводу. Основний чинник, що стримує його будівництво, –

- А споживчий
- Б транспортний
- В водний
- Г екологічний

29. Укажіть групу сільськогосподарських культур, які доцільно вирощувати в межах однієї сільськогосподарської зони.

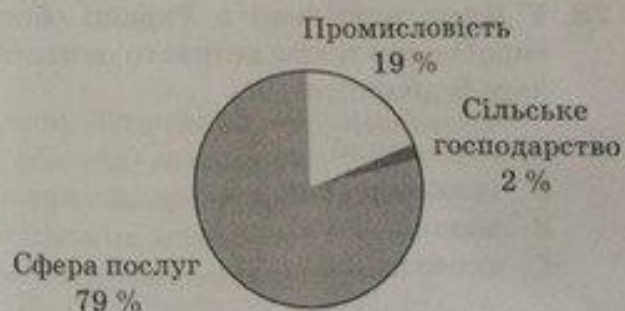
- А соняшник, льон-довгунець, рис
- Б цукровий буряк, тютюн, хміль
- В кукурудза, озиме жито, просо
- Г льон-довгунець, картопля, озиме жито

30. До якого функціонального типу міст належить Трускавець?
- А промислового центру
 - Б транспортного центру
 - В політико-адміністративного центру
 - Г курортно-оздоровчого центру

31. Укажіть *неправильне* твердження щодо зовнішньоекономічних зв'язків України.
- А природно-історичний чинник відіграє значну роль у наданні туристичних послуг
 - Б у структурі експорту велика частка сировини й сільськогосподарської продукції
 - В у структурі експорту послуг переважають транспортні для країн СНД
 - Г лише 10 % у структурі імпорту становить вартість нафти та природного газу

32. У якому економічному районі України знаходиться територія екологічної катастрофи?
- А Північно-Східному
 - Б Столичному
 - В Подільському
 - Г Центральному

33. До якого типу належить країна, галузеву структуру валового внутрішнього продукту (ВВП) якої відображено на діаграмі?
- А країни централізовано керованої економіки
 - Б постсоціалістичні країни перехідної економіки
 - В країни розвинутої економіки
 - Г найменш розвинені країни

34. Укажіть країну, у якій домінуюча релігія – синтоїзм.
- А Індія
 - Б Ізраїль
 - В Туреччина
 - Г Японія

35. Який із зазначених у таблиці видів мінеральних ресурсів у країні S вичерпається раніше, якщо обсяги видобутку сировини в цій країні не зміняться?

	Вид мінеральної сировини	Запаси мінеральної сировини	Щорічний видобуток сировини
А	Золото, т	120	3
Б	Природний газ, млрд м ³	180	2
В	Нафта, млн т	450	5
Г	Кам'яне вугілля, млн т	7500	25

36. За якою ознакою можна об'єднати в одну групу країни Білорусь та Україну?

- А приморське географічне положення
- Б республіканська форма правління
- В федеративний устрій
- Г планова економіка

37. На картосхемі темним кольором виділено території десяти країн, що є лідерами за обсягом

- А видобування нафти
- Б заготівлі деревини
- В виплавки міді
- Г виробництва автомобілів

38. Пасовищне скотарство м'ясного напрямку характерне для
- А Великої Китайської рівнини
 - Б Амазонської низовини
 - В Індо-Гангської низовини
 - Г Великих рівнин
39. Яка галузь машинобудування характерна для промислових районів Приозер'я, Пуру, Мідлєнду, Донбасу, Токайдо?
- А електронне
 - Б важке
 - В авіаційне
 - Г суднобудівне
40. Укажіть основний чинник зосередження нафтопереробних та нафтохімічних комбінатів у країнах Західної Європи в гирлах великих річок.
- А відкриття великих родовищ нафти на шельфі прилеглих морів
 - Б збільшення густоти транспортної мережі в прибережних районах
 - В спроможність великих портів приймати танкери з привізною нафтою
 - Г достатня кількість водних ресурсів для технологічних потреб підприємств
41. Укажіть характерну рису транспорту Африки.
- А більшість зовнішніх перевезень здійснюється морським транспортом
 - Б функціонує розгалужена мережа магістральних трубопроводів на материк
 - В основні залізничні шляхи сполучають північ материка з півднем
 - Г найбільша щільність транспортної мережі – у центральній частині материка
42. Який прояв глобального забруднення довкілля створює загрозу життю білих ведмедів?
- А кислотні дощі
 - Б «озонові дири»
 - В деградація ґрунтів
 - Г глобальне потепління клімату

У завданнях 43–48 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не підписуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

43. Установіть відповідність між тектонічною платформою та рівниною, якою частина цієї платформи виражена в рельєфі.

1 Південноамериканська	А Придніпровська низовина
2 Північноамериканська	Б Центральна низовина
3 Східноєвропейська	В плоскогір'я Декан
4 Індостанська	Г Бразильське плоскогір'я
	Д Центральні рівнини

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

44. Установіть відповідність між природним об'єктом на території України та районом його розташування.

1 Олешківські піски	А Волинське Полісся
2 печера Солдатська	Б Українські Карпати
3 Шацькі озера	В Поділля
4 букові праліси	Г Причорномор'я
	Д Крим

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

45. Установіть відповідність між показником, що характеризує населення, та порядком обчислення його значення в Україні.

1 густота населення	А $11,1 - 14,6 = - 3,5 (\text{‰})$
2 коефіцієнт природного руху	Б $45426000 / 603700 = 75,2 (\text{осіб} / \text{км}^2)$
3 сальдо міграції	В $54100 - 22187 = 31913 (\text{осіб})$
4 рівень урбанізації	Г $31336000 / 45426000 \cdot 100 = 69 (\%)$
	Д $52\,214\,000 - 45\,426\,000 = 6\,788\,000 (\text{осіб})$

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					